

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “ ПРОБУДА 1903”

Тел.:0878655659,e-mail:probuda1993@mail.bg

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА

НА

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОБУДА 1903” С. СТОЙКИТЕ ЗА 2020 ГОДИНА

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Годишната програма за развитие на читалищната дейност през 2020 г. е съобразена с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища. Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2020 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на НЧ”Пробуда 1903”с.Стойките.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за развитието, укрепването и модернизирването му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

2.АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с.Стойките функционира само Народно читалище „Пробуда 1903”

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

Културно разнообразие

Сътрудничество с:

- Министерство на културата
- Областна администрация Смолян;
- Община Смолян
- РЕКИЦ”Читалища”;
- Читалища;
- Граждански сдружения и фондации: *ГПК „Борика”*
- Европа Директно novihori@gmail.com
- **European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;**
- Сътрудничество на доброволци;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.финансиране.

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- Материална база; Получен финансов ресурс за обновяване и поддръжка на сградния фонд от страна на общината и извършен частичен ремонт и обновяване на сградата;
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;

2.3. Слаби страни:

- Територии, засегнати от обезлюдяване.
  - спирала на намаляващото и застаряващо население;
  - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
  - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим по-добре с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция;
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на родния край.;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с.Стойките.

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Общинска програма за развитие на община Смолян
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Работата на библиотеката ще бъде насочена към:

1. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на 74 читатели.
3. Обновяване на библиотечната дейност и библиотечния фонд с художествена, литература;
4. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
5. Инициатива „Книга за всеки” – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
6. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
7. Провеждане традиционни срещи „На гости в библиотеката”
8. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
9. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото; Четене от изявени европейски автори
Европейски дни на наследството- Европа Директно novihori@gmail.com
10. Експониране на изложби, кътове с литература, витрини и други .

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на община Смолян, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2019/2020 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (кратко описание);

„Сръчни ръци” , „Сръчни ръчички”

Кръжок”Сръчни ръце”реализира местни дейности за съхранение на родопски традиционни занаяти. В кръжока се включват 15 местни жители, над 19 години. Целта на кръжока е да съхрани бита и културата на с. Стойките, и предаде на следващите поколения. През 2020г. ще продължи традиционното представяне на изложения от творчески битови предмети.

В кръжок „Сръчни ръчички”-участват над 12 деца.Изработват емблематични предмети за традиционни празници,като Баба Марта-мартеници,битови картички за празник на жената и Първа пролет,магнити,„Коледни сувенири,сурвачки и др.

Езиове щколи и курсове.

Няма

Клубове по краезнание (кратко описание);

Няма

Музейни колекции (кратко описание).

Етнографска сбирка,с над 100 предмета,характерни за бита на с.Стойките.Сбирка минерали:Витражно изложение на минерали/дарителски фонд от геолог/.Тенденцията за 2020 година,е да се обогатява с нови експонати.

2.Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави *и формации* (кратко описание);

Ансамбъл за автентичен фолклор.

Ансамбъла се състои от над 40 изпълнители,включващ-зпълнители на автентичен фолклор,солисти и гайдари.

Театрални състави (кратко описание);

Театрален състав „Родопчани”

Състава реализира дейности от 2016 година и участва в предтавяне на самодейни пиеси.включват се в местни дейности.

Танцови състави **и групи /битови/**(кратко описание);

Танцов състав „Хоро”

Групата е сформирана през 2015 година и обогатява своя репертоар през годините.

Активно участва в местни концертни дейности.В групата са включени 12 жени над 19 години

Детска фолклорна група

Участват 9 деца,които се включват в международни,регионални и местни изяви.Групата участва в Събора на народното творчество”Рожен 2019” и Национален гайдарски събор”Апостол Кисъов”

Гайдарски състав-Сборна група с активно участие в местни,регионални,национални и пеждународни събития.

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (кратко описание);

Няма

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (кратко описание);

Солисти-4 и двама индивидуални изпълнители-гайдари

Предоставяне на компютърни услуги и интернет - не ;

3.Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

Национален гайдарски събор”Апостол Кисъов”

Официално открива на музея на гайдата.

Муждуселищен събор Петров ден

4.Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5.Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др.*през летните месеци.*

Сборни групи за реализиране на лятна академия-„Здравей, мое Стойченско лято”

6. Събиране на материали за **културно-историческото минало** и етнографията на...

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища – България”2020.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. **работа по проекти**, осъществено сътрудничество с други културни институции.

Програма мобилност-НФК.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез **обучение** на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот. Съвместни дейности с РЕКИЦ”Читалища” по Европейска програма за учене на възрастни и Национална стратегия за учене през целия живот 3014-2021. Информация по обучителни програми в електонна платформа/EPALE/

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството. Доброволчески инициативи за достъп на хората със специални грижи до читалищната дейност

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

Шест заседания на читалищното настоятелство и едно общо отчетно събрание.

2. Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения.

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН

Месец	Събитие	Дата
Януари		
	Обредни празници: Бабин ден	21.01
Февруари	Календарни празници: Спортен празник	19.02.
Март	Деня на любителското художествено творчество. Организиране на творческа среща с изявени читалищни самодейци-кръжоци, клубове, школи по изкуствата»»Сръчни ръце» и Сръчни ръчички» Тържественно отбелязване 142 г. от Освобождението на България	01.03. 03.03

	Отбелязване на 8-ми март с литературно - музикална програма	08.03.
	Първа пролет -Концертна програма с участие на: Ансамбъл «Борика»	21.03.
Април	Празнуване на пролетен празник- „Цветница” Участие на Детска фолклорнта група	12.04.
	Великденски празници «Сръчни ръце»,»Сръчни ръчичики»	19.04.
Май	Тържество послучай 24 май	24.05
	Участие на ансамбъла на Спасов ден	28.05
Юни	Ден на детето	01.06.
	Празник на Селото –Петровден Ансамбъл”Борика”ДФГ и Гайдарски състав	29.06
		.
Юли		
	Събор Илинден участие на: Ансамбъл «Борика»	19.07.
	Летни занимални,академии по изкуства Сборна група	
..Август.....	Участие в XII НСБНТ Копривщица”2019	7-10.08
	Празник на детето”Здравей мое стойченско лято” Участие на ансамбъла на празника на св.Панталеймон Откриване на музей на гайдата	01-31.08.
		.....
Септември	Отбелязване Ден на Съединението– среща разговор за историческите събития в българската история .	06.09.

	Национален гайдарски събор”Апостол Кисьов” Официално откриване на музея на гайдата	12-13.09
	Отбелязване Ден на независимостта Обособяване на информационен кърт с материали и публикации за събитието.	22.09.
Октомври	Отбелязване Ден на възрастните хора Участие на ансамбъла в международен фестивал	01.10
Ноември	„Вам будители народни” – кърт с материали за народните будители;викторини; концерти	01.11.
Декември		
	Работилница за суровачки	
	Коледно-новогодишни празници– Коледен концерт	17-31.12.

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- участие в Съборът на народното творчество и животновъдството „Рожен“2020 ;
- Събор на Българското народното творчество”Копривщица”2020 г.
- инициатива от международно и национално значение:
- участие в international festival;
- участие с проект Мобилност към НФ”Култура”, към Министерство на културата;
- участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите;
- участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища”;
- иницииране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания
- доброволчески инициативи:/ седмицата на гората- почистване на еко- пътеки и туристически маршрути;
- подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос.
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели ;
- брой нови книги и абонамент;
- брой предоставени услуги ;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;

- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- поведени събрания – общи и на настоятелството.
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.
- Патронаж от Министерство на културата.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2020 година; Съгласно чл. 26 а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2020 г. пред Кмета на Община Смолян и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2019 г. При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на НЧ "Пробуда-1903" с.Стойките е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността..

Забележка: Програмата е отворена за допълнения.Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2020 година. Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Смолян.

Изготвил: Мария Пичурова
Секретар на НЧ "Пробуда 1903" с.Стойките

Читалищно настоятелство

При НЧ”Пробуда 1903” с.Стойките ,общ.Смолян
2019год.

- 1.Мария Тодорова Кисьова
- 2.Дафина Стефанова Кирякова
- 3.Цветана Анастасова Грибачева
- 4.Добринка Николова Малкочева
- 5.Стефка Ангелова Каранлъкова
- 6.Мария Русева Иванова
- 7.Марияна Райчева Кечева

Проверителна комисия

При НЧ „Пробуда 1903”с.Стойките,общ.Смолян
2019год.

- 1.Екатерина Анастасова Щерева
- 2.Снежана Емилова Гергьовска
- 3.Виолета Генова Пичурова